

ЗВЕРНЕННЯ
до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України щодо здешевлення
вартості продуктів харчування та збереження конкурентоспроможності
вітчизняного виробника

В умовах агресії країни-окупанта Російської Федерації та складної економічної ситуації в країні відбувається подальше погіршення рівня життя українців. Підвищення комунальних тарифів, цін на енергоносії нівелювало номінальне зростання заробітних плат, пенсійного забезпечення та соціальних виплат для громадян України, стало непосильною ношею для малого і середнього бізнесу, зокрема для виробників продуктів харчування. Дієвою допомогою в цій ситуації стане підтримка законопроекту №7023 зареєстрованого у Верховній Раді України 04.02.2022 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо здешевлення вартості продуктів харчування та збереження конкурентоспроможності вітчизняного виробника».

Як відомо, найближчим часом сусіди України, в першу чергу Польща, а потім й інші країни Європейського Союзу, планують знизити до нуля ставку податку на додану вартість на продукти харчування, та значно знизити ставку податку на додану вартість на окремі енергоносії. Зокрема, один із найбільших та найближчих партнерів України, Польща, протидіючи інфляції, запровадила такі кроки з початку лютого 2022 року, а Європейський Союз рекомендує своїм членам запровадити спеціальні пільгові ставки з 1 липня поточного року.

Врахування процесів, які відбуваються в країнах Євросоюзу, важливе для нашої країни, оскільки в Конституції України закріплено прагнення вступу до ЄС. З іншої сторони, розвиток економічних відносин України у напрямку зближення з Європейським Союзом прямо зумовлює приведення норм податкового законодавства України до загальноєвропейських вимог.

Ринок сільськогосподарської продукції країн ЄС впритул межує з українським, тому українська сільськогосподарська продукція та похідні від неї продукти харчування не зможуть витримати конкуренцію по ціні.

Це призведе до обвалу сільськогосподарського ринку в Україні, зменшення переробки всередині нашої країни та втрату позицій українських товаровиробників в торгівельній мережі і на міжнародному ринку.

Відбудеться імпортозаміщення товарів українських виробників. І все це призведе до банкрутства та закриття значної кількості українських підприємств і, відповідно, зменшення податкових надходжень до бюджетів усіх рівнів.

Щодо питання зниження вартості продуктів харчування, додатково варто зазначити, що за результатами моніторингу витрат на харчування вдома у понад 100 країнах світу у 2018 році, яке здійснює Міністерство сільського господарства США, Україна посідає 93 місце даного рейтингу. Зокрема, українці витрачають на харчі 42,2% своїх сукупних витрат (в середньому 858 доларів США на рік). Гірша ситуація лише в Уганді (частка витрат на харчування – 44,2 %), Казахстані (44,9 %), Анголі (48,6 %), Бангладеші (53,5 %) та Нігерії (59,0 %). У країнах-сусідах, що межують з Україною,

цей показник є значно меншим. Зокрема, у Польщі, Словаччині, Угорщині, Туреччині витрати на харчування знаходяться в діапазоні 16-25%, у Білорусії, Грузії, Росії – в межах 30%. За даними Державної служби статистики України за 9 місяців 2019 року одне домогосподарство в Україні на продовольчі товари витратило 49,5% від своїх сукупних витрат. За підсумками 2018 року одне домогосподарство в Україні витратило на харчування вдома 3963 грн/місяць. Найбільше грошей виділялось на м'ясо – 928 грн, хліб – 576 грн, молоко, сир та масло – 575 грн, овочі і картоплю – 497 грн, а найменше – на безалкогольні напої (218 грн), яйця (124 грн) та олію (117 грн). У порівнянні з 2017 роком спостерігалось зростання витрат на всі групи продуктів харчування. Таким чином реальні доходи для більшості населення України змушують витратити майже всі кошти на найнеобхідніші товари і послуги, перш за все на продукти харчування, і не дозволяють робити заощадження.

В умовах зниження доходів громадян (зокрема, через карантинні обмеження) та несприятливої ситуації в економіці, світового та, як наслідок, національного підвищення цін на енергоносії, зростає загроза комфортному життю населення України.

Рекордно високі ціни на газ у Європі позначаються на Україні вкрай негативно, що на сьогоднішній день відчули на собі не тільки побутові споживачі, але й бізнес. Високі ціни на газ підвищують собівартість продукції українських підприємств, що відбивається на кінцевих цінах в тому числі на продукти харчування, що вимагає своєчасного реагування держави через інструменти зниження податкового навантаження в окремих секторах економіки.

Зважаючи на це, доцільно адаптувати національне законодавство в частині оподаткування податком на додану вартість щодо харчових продуктів, що створить умови для стимулювання вітчизняних товаровиробників, а також наразі вбачається необхідним прийняти рішення щодо зниження до 7% ставки податку на додану вартість для сектору з постачання та розподілу енергоносіїв, що забезпечують житлово-комунальні послуги, як для населення, так і для суб'єктів господарювання (природного газу (крім скрапленого), електричної енергії, теплової енергії, гарячої води, централізованого водопостачання, централізованого водовідведення).

Секретар міської ради

Наталія ПОНОМАРЕНКО